

Yttrande över remiss av Förslag till ändring av Transportstyrelsens föreskrifter (TSFS 2016:105) om avgifter

Statens väg- och transportforskningsinstitut, VTI, har uppmanats avge yttrande över rubricerade remiss. VTI har inte den information som krävs för att i detalj kommentera enskilda förslag och förändringar beträffande Transportstyrelsens avgifter. Några generella synpunkter önskar vi emellertid delge:

- VTI är positiva till att intäkterna tillfaller statskassan och att Transportstyrelsens verksamhet anslagsfinansieras, för att undvika incitament att via avgifter utöka sina egna intäkter.
- Avgifterna baseras på kalkyler över ärendevolymer och kostnadsnivåer (sid. 6 i PM:en). Längre ned på samma sida anges att verksamhetsutveckling och nya tillkommande regler är exempel på när avgifter kan sänkas respektive höjas. Det framgår inte om någon annan än Transportstyrelsen är delaktiga i framtagandet av dessa kalkyler och bedömningen av verksamhetsutvecklingens påverkan på avgifterna. En oberoende granskning kan behöva göras av kalkylerna för att öka förståelsen och legitimiteten för Transportstyrelsens avgifter.
- Vi är medvetna om att avgiftsförordningen förordar full kostnadstäckning. Men, en viktig fråga är ändå om Transportstyrelsens avgifter följer någon form av samhällsekonomiskt effektiv marginalkostnadsprissättning, vilket inte framgår av PM:en. Ett fast timpris tyder emellertid på att så inte är fallet. En annan princip för att öka betalarens förståelse för vad vederbörande betalar för vore att i högre grad differentiera timpriserna. Olika typer av handläggning genomförs av olika kompetenser på Transportstyrelsen och en differentiering av timpriset, utifrån marginalkostnadsprissättning, skulle öka transparensen kring vad som betalas för. Det är heller inte helt klart om gemensamma overheadkostnader ska ingå i avgifterna.
- Det framgår inte av PM:en vad som är syftet med att de fyra trafikslagen behandlas separat i frågan om Transportstyrelsens avgiftsuttag. Många verksamheter är trafikslagsövergripande, ex. kollektivtrafik, och det är lite oklart om tillsyn där sker uppdelat på trafikslagen. En avgiftsstruktur för samtliga trafikslag kan övervägas, där skillnader i olika avgiftsslag är baserad på marginalkostnadsprinciper.

Beslut i detta ärende har tagits av generaldirektör Tomas Svensson. Föredragande har varit forskningschef Jan-Erik Swärdh. I beredningen har även senior forskare Roger Pyddoke deltagit.

Tomas Svensson
Generaldirektör
Statens väg- och transportforskningsinstitut, VTI